

2. Григорович Е.С., Переверзев В.А. Физическая культура в жизни студента. Минск, 2008. 227 с.
3. Григорьев А.Ю., Пономарев В.В. Формирование двигательной компетенции студентов в процессе физического воспитания в вузе. Красноярск: СибГТУ, 2011. 172 с.
4. Завидівська Н.Н. Фундаменталізація фізкультурно-оздоровчої освіти: аспект здоров'язбережувального навчання студентів : монографія. К. : УБС НБУ, 2012. 402 с.
5. Здоровьесберегающая среда в образовательном учреждении [Текст]. Под ред. О.А. Никифоровой, А.И. Федорова, Т.А. Фрольцовой. Кемерово, 2003. 177 с.
6. Корягін В.М., Блавт О.З. Педагогічні умови формування рухової компетенції у фізичному вихованні студентів спеціальних медичних груп. Теорія та методика фізичного виховання. 2016. № 3. С. 3–7. doi: <http://dx.doi.org/10.17309/tmfv.2016.3.1164>.
7. Стадник В. В. Проблеми сучасної системи фізичного виховання ВНЗ, як основного фактора зміцнення здоров'я студентів. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)». Зб. наук. пр. за ред. Г.М. Арзютова. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 2013. № 5 (30). С. 351–356.
8. Физическая культура студента / Составители: Ю.Н. Алексеев, А. Чернышов, Н.К. Чуриков. Изд. Центр Воронежского ГУ, 2009. 344 с.
9. Физическое развитие студентов и совершенствование физического воспитания в вузе. Под ред. Е.Д. Грязева, М.В. Жукова, О.Ю. Кузнецова, Г.С. Петрова. М., 2012. 72 с.
10. Фізичне виховання студентів вищого навчального закладу. Уклад.: В.О. Акімова, І.І. Вржесневський, Г.І. Вржесневська, Н.І. Турчина, С.Г. Черняєв. К. : НАУ, 2011. 116 с.
11. Bailey R., Kirk D. The routledge physical education reader. Routledge, 2008. 1420 p.
12. Green K., Hardman K. Physical education. Mayer & Mayer Verlag, 2005. 248 p.
13. Hardman K., Green K. Contemporari issues in physical education. Mayer & Mayer Verlag, 2011. 300 p.
14. Trzeshniowski R. Kilka uwag o wychowaniu fizycznym. Warszawa : AWF. 2000. s. 37–41.

Палатний А.

Комітет Верховної Ради України

з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

ОБСЯГИ СПЕЦІАЛІЗАЦІЙ ЗІ СПОРТИВНИХ ЄДИНОБОРСТВ У ВИЩИХ УЧИЛИЩАХ ТА ЛІЦЕЯХ-ІНТЕРНАТАХ СПОРТИВНОГО ПРОФІЛЮ (2005-2012 рр.)

У статті зроблено спробу вивчити питання підготовки спортсменів для резерву національних збірних в умовах навчальних закладів спортивного профілю, що регламентується на державному рівні. Метою дослідження було з'ясування обсягів спеціалізацій з олімпійських спортивних єдиноборств у вищих училищах фізичної культури, олімпійського резерву і ліцеїв-інтернатів спортивного профілю та їх зміни упродовж 2005–2012 рр. Встановлено, що у 2005–2008 структура розподілу за спеціалізаціями була такою: бокс – 185, боротьба вільна – 301, боротьба греко-римська – 195, дзюдо – 118 та фехтування – 120 учнів. У 2009–2012 рр. збільшено загальний обсяг за спеціалізаціями з 919 до 1040 учнів (на 13,17%) та за окремими видами: боротьба греко-римська (на 11 осіб, 5,64%), фехтування (на 11 осіб, 9,17%), боротьба вільна (на 59 осіб, 19,60%) та дзюдо (збільшено на 39 осіб, 33,05%) порівняно із попереднім періодом. Уперше введено у навчальний процес спеціалізацію тхеквандо із обсягом у 16 учнів.

Ключові слова: обсяги, спеціалізація, спортивні єдиноборства, навчальні заклади.

Артур Палатний. Комітет Верховної Ради України по вопросам семьи, молодежной политики, спорта и туризма. **Объемы специализаций по спортивным единоборствам в высших училищах и лицеях-интернатах спортивного профиля (2005-2012 гг.).**

В статье сделана попытка изучить вопрос подготовки спортсменов для резерва национальных сборных в условиях учебных заведений спортивного профиля, что регламентируется на государственном уровне. Целью исследования изучение объемов специализаций по олимпийским спортивным единоборствам в высших училищах физической культуры, олимпийского резерва, лицеях-интернатах спортивного профиля и их изменения в 2005–2012 годах. Установлено, что в 2005–2008 структура распределения по специализациям была такой: бокс – 185, вольная борьба – 301, борьба греко-римская – 195, дзюдо – 118 и фехтование – 120 учеников. В 2009–2012 годах увеличен общий объем по специализациям с 919 до 1040 учащихся (на 13,17%), и по отдельным видам: борьба греко-римская (на 11 человек, 5,64%), фехтование (на 11 человек, 9,17%), вольная борьба (на 59 человек, 19,60%) и дзюдо (на 39 человек, 33,05%) по сравнению с предыдущим периодом. Впервые введено в учебный процесс специализацию тхэквандо с объемом в 16 учеников.

Ключевые слова: объемы, специализация, спортивные единоборства, учебные заведения.

Artur Palatnyu. Committee of the Verkhovna Rada Ukraine on Family Matters, Youth Policy, Sports and Tourism. **The scope of combat sports specializations in colleges and vocational boarding schools of sporting type (2005-2012).**

In the article the attempt has been made to elucidate the issue of athletes' training for national teams' reserves replenishing in the educational institutions of sporting type, which are regulated at government level.

The purpose of the study was to find out the scope of specializations in the Olympic combat sports in colleges of physical culture, Olympic reserve special schools and vocational boarding schools of sporting type, as well as the changes that took place in

this sphere during 2005 – 2012.

It was ascertained that during the period from 2005 till 2012 two separate legal regulatory documents entered into force in the sphere of physical culture and sport. These normative documents that distributed the whole period into two time spans of 2005–2008 and 2009–2012, regulated the scope of specializations in the Olympic combat sports in colleges of physical culture, Olympic reserve special schools and vocational boarding schools of sporting type.

During 2005–2008 the training and academic education of athletes of combat sports specializations was provided by fifteen educational institutions of sporting type (including their branches) with total enrollment of 919 students. The structure of the specializations distribution was as follows: boxing – 185 students, freestyle wrestling – 301 student, Greco-Roman wrestling – 195, judo – 118 and fencing – 120 students.

In 2009–2012 the number of educational establishment of sporting type that provided training and education of athletes in combat sports increased to seventeen. The total intake of the students of various specializations raised to 1040 persons (increase by 13.17%) and increased in separate kinds of sport by 11 athletes (5.64%) in Greco-Roman wrestling, by 11 persons (9.17%) in fencing, by 59 athletes (19.60%) in freestyle wrestling and in judo – by 39 students (33.05%) as compared with the previous period. The taekwondo specialization with 16 persons intake was introduced for the first time.

Key words: scope, specialization, combat sports, educational institutions.

Постановка проблеми. Розвиток олімпійського спорту в Україні тісно пов'язаний із соціально-економічною ситуацією, яка зазнавала різних змін упродовж періоду незалежності. Водночас потреба досягнення високих результатів спортсменами на міжнародних змаганнях та зокрема Іграх Олімпіад завжди перебуває в сукупності стратегічних напрямів національної промоції [1, 2, 9, 11, 13].

За останній період спортсмени України здобували нагороди різного ґатунку. Беззаперечними лідерами у цьому списку є представники спортивних єдиноборств (бокс, боротьба вільна та греко-римська, фехтування, дзюдо) [6, 7, 8, 9, 12].

Водночас вивчення питання підготовки спортсменів для резерву національних збірних в умовах навчальних закладів спортивного профілю не було предметом наукового пошуку фахівців.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Різні аспекти спортивних єдиноборств неодноразово ставала предметом для досліджень фахівців галузі фізичної культури і спорту в Україні. Серед ключових питань, що розглядалися є законодавче та нормативно-правове забезпечення, обґрунтування загалом системи підготовки спортсменів, організаційні та інші аспекти діяльності у видах спорту тощо [1, 2, 3, 10, 11, 13]. Однак запропоновані дослідження не відображають ситуації, яка утворилася в межах цілеспрямованої підготовки спортсменів реалізованої у вищих училищ фізичної культури, олімпійського резерву та ліцеїв-інтернатів спортивного профілю за окремими групами видів спорту, зокрема спортивними єдиноборствами. Це дає підстави для виокремлення окремого наукового завдання для дослідження.

Зв'язок роботи з науковими темами та планами. «Теоретико-методичні основи управління тренувальним процесом та змагальною діяльністю в олімпійському, професійному та адаптивному спорті» (номер державної реєстрації: 0116U003167) на 2016–2020 рр. плану науково-дослідної роботи Львівського державного університету фізичної культури.

Мета дослідження: з'ясувати обсяги спеціалізацій з олімпійських спортивних єдиноборств у вищих училищах фізичної культури, олімпійського резерву і ліцеїв-інтернатів спортивного профілю та їх зміни упродовж 2005–2012 рр.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури і джерел інформаційної мережі Інтернет, аналіз документальних матеріалів, нормативно-правових документів сфери фізичної культури та спорту України.

Результати. На попередніх етапах ми встановили динаміку загальної кількості нормативно-правових документів пов'язаних із олімпійськими спортивними єдиноборствами. Підвищення документотворення спостерігається в роки Ігор Олімпіад та наступного за ним, що пов'язане із результативністю виступів на цих змаганнях. Найбільші частки чинних документів наявні для дзюдо, боротьба вільної, боротьби греко-римської (88,12–90,76%), водночас найнижча для боксу (68,06% документів пов'язаних із видом спорту). Розподіл за категоріями свідчить про співвідношення 55% для основних документів, 35% – індивідуальних та 10% змінюючи із загалу нормативно-правових документів пов'язаних із олімпійськими спортивними єдиноборствами. У межах окремих видів олімпійських спортивних єдиноборств чітких критеріїв щодо співвідношення за категоріями не спостерігається.

Разом із тим із загальної сукупності нормативно-правових документів для навчальних закладів спортивного профілю (вищих училищ фізичної культури, олімпійського резерву та ліцеїв-інтернатів) віднайдено лише два документи, що регламентують обсяг спеціалізацій [4, 5].

Багатьма фахівцями та практиками вказується на важливість для реалізації певної кількості завдань сфери фізичної культури та спорту України наявність та ефективна діяльність вищих училищ фізичної культури, олімпійського резерву та ліцеїв-інтернатів спортивного профілю [4].

У структурі навчально-вихованого процесу таких закладів визначена обов'язкова вимога наявності спеціалізацій з видів спорту. Беззаперечно, що створення та підтримання діяльності спеціалізацій пов'язане першою чергою з соціальною значущістю видів спорту (груп) на загальнодержавному рівні. Аналіз змісту документу [4] дав нам підстави стверджувати про наявність у 2005–2008 рр. майже в усіх навчальних закладах такого типу спеціалізацій пов'язаних з олімпійськими спортивними єдиноборствами (табл. 1). Винятком є декілька навчальних заклади, у яких не передбачено навчання за спеціалізаціями олімпійських спортивних єдиноборств (Харківське обласне вище училище фізичної культури і спорту та Київський спортивний ліцей-інтернат, Київський обласний інтернат спортивного профілю) [4].

Таблиця 1

Представлення спеціалізацій зі спортивних єдиноборств та їхній обсяг у вищих училищах фізичної культури, олімпійського резерву та ліцеїв-інтернатів спортивного профілю (на 2005-2008 н.р.)

№	Спеціалізований навчальний заклад	Види олімпійських спортивних єдиноборств					Загалом
		бокс	боротьба вільна	боротьба греко-римська	дзюдо	фехтування	
1	Республіканське вище училище фізичної культури	14	14	-	14	85	127
2	Дніпропетровське обласне училище фізичної культури	-	-	-	16	-	16
3	Миколаївське вище училище фізичної культури	4	-	10	8	35	57
4	Харківське державне вище училище фізичної культури N 1	16	25	20	30	-	91
5	Училище олімпійського резерву ДЕНСЦ України з легкої атлетики в м. Харкові	15	-	-	-	-	15
6	Херсонське вище училище фізичної культури	-	55	-	-	-	55
7	Філія Херсонського вищого училища фізичної культури у м. Складовську	-	12	-	-	-	12
8	Луганське вище училище фізичної культури	8	-	35	-	-	43
9	Кримське республіканське вище училище олімпійського резерву	26	40	20	25	-	111
10	Львівське училище фізичної культури	25	60	-	-	-	85
11	Броварське вище училище фізичної культури	35	40	-	-	-	75
12	Донецьке вище училище олімпійського резерву ім. С.Бубки	30	30	25	25	-	110
13	Київський обласний ліцей-інтернат фізичної культури і спорту	-	25	20	-	-	45
14	Костопільський обласний ліцей-інтернат спортивного профілю	-	-	30	-	-	30
15	Березнівський ліцей-інтернат спортивного профілю	12	-	35	-	-	47
Загалом		185	301	195	118	120	919

Аналізування отриманих даних дає підстави стверджувати, що в Україні є ряд спеціалізованих навчальних закладів, в основу діяльності яких покладено виконання завдань із підготовки спортсменів резерву національної збірної. При цьому більшість навчальних закладів передбачають вивід спортсменів на найвищий рівень спортивної майстерності в умовах поєднання із отриманням достатнього рівня освіти. Зі зазначених навчальних закладів варто виокремити ті, які мають одну чи дві спеціалізації пов'язані із олімпійськими спортивними єдиноборствами та ті які мають кілька спеціалізацій. За цих умов другі можна охарактеризувати як комплексні. Таким чином навчальні заклади Києва, Миколаєва, Харкова, АР Крим, Донецька мають виражений комплексний характер щодо олімпійських спортивних єдиноборств. Інші вибірковий. Більшість навчальних закладів вибіркового характеру мають акцент на розвиткові боксу та боротьби (вільної).

Варто наголосити на тому, що чисельність загальної кількості представників різних спортивних спеціалізацій в спеціалізованих навчальних закладах є доволі відмінною. Це засвідчує нерівномірність популярності олімпійських спортивних єдиноборств, відмінності соціального запиту до занять цими видами спорту на території України. Зрозуміло, що централізовані навчальні заклади такого типу акумулюються (намагаються) у себе кращих представників певної вікової категорії у видів спорту та займаються подальшим їхнім удосконаленням.

Таким чином за кількісними показниками в певних спеціалізованих навчальних закладах спортивного профілю варто виокремити дві групи (до та понад 75 представників різних видів олімпійських спортивних єдиноборств).

Граничні показники за окремими спортивними спеціалізаціями (олімпійськими спортивними єдиноборствами) спостерігаються у таких навчальних закладах: бокс (35 осіб) у Броварському вищому училищі фізичної культури; боротьба вільна (60 осіб) – Львівське училище фізичної культури; боротьба греко-римська (35 осіб) – Луганське вище училище фізичної культури; дзюдо (35 осіб) – Харківське державне вище училище фізичної культури N 1 та фехтування (85 осіб) Республіканське вище училище фізичної культури. Ураховуючи різні чинники відмітимо, що в обсязі Львівського училища фізичної культури враховано наявність груп юнаків та дівчат, а при розгляді обсягів фехтування, окрім цього – наявність трьох видів зброї.

Серед усіх навчальних закладів спортивного профілю цього рівня (їх філій), що мають у своєму переліку спеціалізації пов'язані з олімпійськими спортивними єдиноборствами (таких 15) в 2005–2008 рр. групи з боксу представлені у 10, боротьби вільної – 10, боротьби греко-римської – 8, дзюдо – 6 та фехтування усього в двох навчальних установах відповідно.

У подальшому віднайдено документ, який засвідчив відповідні показники за спеціалізаціями на наступний період 2009–2012 роки (табл. 2) [5].

Таблиця 2

Представлення спеціалізацій зі спортивних єдиноборств та їхній обсяг у вищих училищ фізичної культури, олімпійського резерву та ліцеїв-інтернатів спортивного профілю (на 2009-2012 н.р.)

№	Спеціалізований навчальний заклад	Види олімпійських спортивних єдиноборств						Загалом
		бокс	боротьба вільна	боротьба греко-римська	дзюдо	фехтування	тхеквондо	
1	Республіканське вище училище фізичної культури	20	20	-	25	80	-	145
2	Дніпропетровське вище училище фізичної культури	-	-	15	20	-	-	35
3	Миколаївське вище училище фізичної культури	12	-	16	12	37	-	77
4	Харківське державне вище училище фізичної культури N 1	-	42	-	30	-	16	88
5	Училище олімпійського резерву Державного експериментального навчально-спортивного центру України з легкої атлетики в м. Харкові	20	-	-	-	-	-	20
6	Спеціалізований навчально-виховний комплекс спортивного профілю Херсонської обласної ради	-	55	-	-	-	-	55
7	Філія комплексу у м. Складовську	-	12	-	-	-	-	12
8	Луганське вище училище фізичної культури	10	-	35	-	-	-	45
9	Кримське вище училище олімпійського резерву	26	40	20	15	-	-	101
10	Львівське училище фізичної культури	22	67	-	-	14	-	103
11	Броварське вище училище фізичної культури	35	20	-	-	-	-	55
12	Донецьке вище училище олімпійського резерву ім. С.Бубки	25	40	25	30	-	-	120
13	Київський обласний ліцей-інтернат фізичної культури і спорту (Біла Церква)	-	27	20	-	-	-	47
14	Київський обласний ліцей-інтернат фізичної культури і спорту (смт. Терезіне)	-	12	-	-	-	-	12
15	Костопільський обласний ліцей-інтернат спортивного профілю	-	-	30	-	-	-	30
16	Березнівський ліцей-інтернат спортивного профілю	-	-	35	-	-	-	35
17	Запорізький обласний інтернат спортивного профілю	-	25	10	25	-	-	60
Загалом		170	360	206	157	131	16	1040

Аналізування даних щодо встановлених обсягів спеціалізацій з олімпійських спортивних єдиноборств у спеціалізованих навчальних закладах на період 2009–2012 рр. Дало нам підстави засвідчити низку змін. Загальна кількість таких навчальних закладів (їхніх філій) була збільшена на одиницю. Окрім того можна констатувати значну кількість введених змін до назв тих чи інших навчальних закладів.

Однак, основне спрямування вивчення нормативно-правового забезпечення розвитку спортивних єдиноборств дає нам підстави стверджувати про виражене збільшення загального обсягу. Звернемо увагу, що провідні навчальні заклади цього рівня отримали до 145 місць (Республіканське вище училище фізичної культури) для учнів, які представляють спортивні єдиноборства.

З поміж спортивних спеціалізацій в різних навчальних закладах виокремимо найбільше представництво спортсменів із боксу в Броварському вищому училищі фізичної культури (35 осіб); боротьби вільної – Львівське училище фізичної культури (67 осіб); боротьби греко-римської – Луганське вище училище фізичної культури та Березнівський ліцей-інтернат спортивного профілю (по 35 осіб відповідно); дзюдо – Харківське державне вище училище фізичної культури N 1 та Донецьке вище училище олімпійського резерву ім. С.Бубки (по 30 осіб відповідно); фехтування – Республіканське вище училище фізичної культури (80 осіб) та тхеквондо – Харківське державне вище училище фізичної культури N 1 (16 осіб).

Суттєвих змін по представництву видів спортивних єдиноборств в окремих навчальних закладах не спостерігається. Спостерігаються незначні кількісні зміни пов'язані із тим, що бокс представлений в 8, боротьба вільна – 11, боротьба греко-римська – 9, дзюдо 7, фехтування – 3 та тхеквондо – одному спеціалізованому навчальному закладі відповідно.

У цьому часовому проміжку наголосимо на збільшенні контингенту з того чи іншого спортивного єдиноборства та виведення на граничний рівень кількох навчальних закладів, також особливості є виділення обсягу для тхеквондо.

Ми провели узагальнене порівняння за загальними обсягами спеціалізацій з олімпійських спортивних єдиноборств у спеціалізованих навчальних закладах спортивного профілю (рис.) [5].

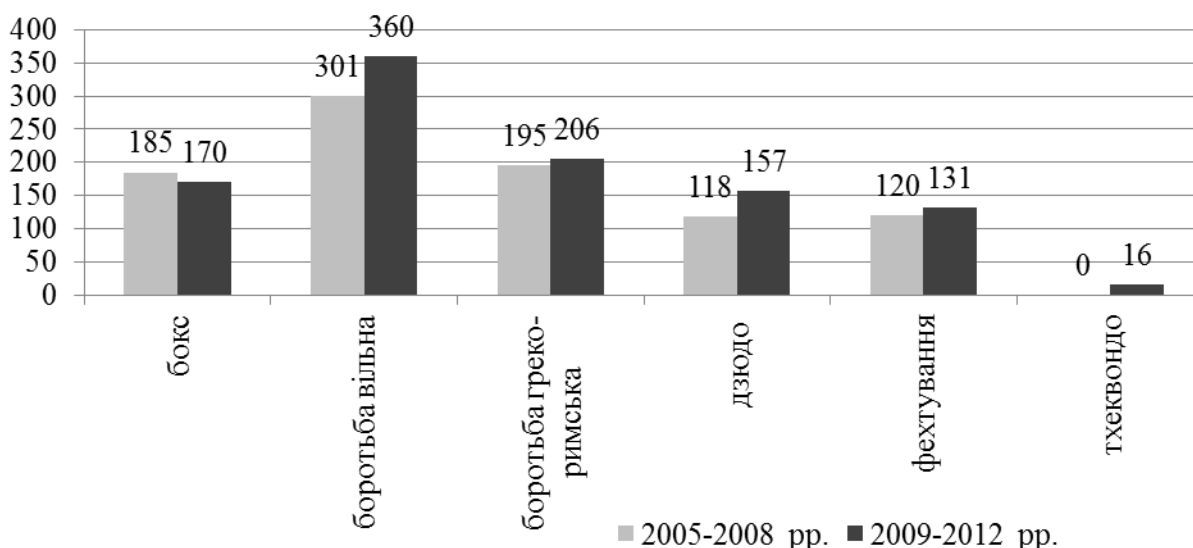

Рис. Зміна обсягів спеціалізацій зі спортивних єдиноборств та їхній обсяг у вищих училищах фізичної культури, олімпійського резерву та ліцеїв-інтернатів спортивного профілю упродовж 2005–2012 рр.

Отримані результати засвідчили, що за більшістю видів олімпійських спортивних єдиноборств керівні структури державного регулювання сфери фізичної культури змінили обсяги.

Це спостерігається для боротьби греко-римської (збільшено на 11 осіб, 5,64%) та фехтування (збільшено на 11 осіб, 9,17%) та боксу (зменшено на 15 осіб, 8,11%). Дещо більше змінилися обсяги за такими видами спорту як боротьба вільна (збільшено на 59 осіб, 19,60%) та дзюдо (збільшено на 39 осіб, 33,05%). Окремим пунктом у 2009–2012 рр. уведено тхеквондо. Цю спеціалізацію вперше долучено на навчання в спеціалізованих навчальних закладах спортивного профілю та виділено обсяг 16 осіб.

Загальний приріст осіб згідно нормативних документів у спеціалізованих навчальних закладах спортивного профілю, які представляють олімпійські спортивні єдиноборства становить 121 особу, тобто 13,17% порівнюючи з відповідним показником попереднього періоду [4, 5].

Загальне співвідношення між окремими видами олімпійських спортивних єдиноборств у виділених державною обсягах на підготовку в спеціалізованих навчальних закладах спортивного профілю у цих двох часових відтинках (2005–2008 та 2009–2012 рр.) виглядає таким чином [4, 5]. Для першого періоду найбільша частка припадала на боротьбу вільну 32,75% від загального обсягу спеціалізацій зі спортивних єдиноборств, значно менші частки становили бокс та боротьба греко-римська (20,13 та 21,22% відповідно). Ще нижчі обсяги надано для дзюдо та фехтування (12,84 та 13,06% відповідно) [4].

У наступному планованому періоді 2009–2012 рр. лідируючі позиції залишені та частково закріплені за боротьбою вільною (34,62% загального обсягу спеціалізацій з олімпійських спортивних єдиноборств). Подальша ієрархія збереглася, однак на бокс та боротьбу греко-римську обсяги незначно були зменшені в загальній сукупності спортивних єдиноборств до 16,35 та 19,81% відповідно. Також зменшення обсягу в загальній сукупності спостерігається для фехтування до 12,60. Лише для дзюдо наявне незначне збільшення частки обсягу спеціалізації на загальнодержавному рівня до 15,10%. Порівняння для тхеквондо не проводилося, так як цей вид спорту в межах спеціалізації був включений лише в 2009–2012 рр. [5]. Проте його частка в загальному обсязі спеціалізацій олімпійських спортивних єдиноборств становить 1,54%. Це найнижчий показник серед тих, що вивчалися.

Висновки. За період 2005–2012 рр. у нормативно-правовому полі сфери фізичної культури та спорту набули чинності два самостійних документи, які регламентують обсяги спеціалізацій з олімпійських спортивних єдиноборств у вищих училищах фізичної культури, олімпійського резерву і ліцеїв-інтернатів спортивного профілю та їх зміни упродовж. Вони ділять часовий відтинок на 2005–2008 та 2009–2012 рр.

У 2005–2008 підготовку та навчання спортсменів за спеціалізаціями спортивних єдиноборств проводили у п'ятнадцяти навчальних закладах спортивного профілю (їх філіях). Загальний обсяг становив 919 учнів. Структура розподілу за спеціалізаціями була такою: бокс – 185, боротьба вільна – 301, боротьба греко-римську – 195, дзюдо – 118 та фехтування – 120 учнів.

У 2009–2012 рр. кількість навчальних закладів спортивного профілю, у яких проводилася підготовка та навчання спортсменів зі спортивних єдиноборств збільшена до сімнадцяти. Збільшено загальний обсяг за спеціалізаціями до 1040 (на 13,17%) та за окремими видами: боротьба греко-римська (на 11 осіб, 5,64%), фехтування (на 11 осіб, 9,17%) та боксу (зменшено на 15 осіб, 8,11%), боротьба вільна (на 59 осіб, 19,60%) та дзюдо (збільшено на 39 осіб, 33,05%). Уперше уведено у навчальний процес спеціалізацію тхеквондо із обсягом у 16 учнів.

Перспективи подальших досліджень передбачають з'ясування обсягів студентів вищих навчальних закладів, що представляють спеціалізації олімпійських спортивних єдиноборств.

Література:

1. Бубка С. Н. Олімпійський спорт: давньогрецька спадщина та сучасний стан : автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.01 / С. Н. Бубка; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. - Київ, 2014. - 35 с.

2. Дутчак М. В. Класифікація професій у сфері фізичної культури і спорту в Україні: стан та перспективи / М. В. Дутчак // Спортивна наука України. – 2010. – № 2. – С. 25–41.
3. Костенко М.П. Законодавче та нормативно-правове забезпечення розвитку спорту вищих досягнень в Україні / М.П. Костенко // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. – 2003. – С. 12–17.
4. Наказ, Міністерство освіти і науки України, «Про затвердження спеціалізації вищих училищ фізичної культури, олімпійського резерву та ліцеїв-інтернатів спортивного профілю», N 389/1041, 30.06.2005.
5. Наказ, Міністерство освіти і науки України, Про внесення змін до плану спеціалізації вищих училищ фізичної культури олімпійського резерву, ліцеїв та шкіл-інтернатів спортивного профілю, затвердженого спільним наказом Міністерства освіти і науки та Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 07.07.2009 р. N 637/2385, N 702/2263, 15.07.2010.
6. Палатний А. Л. Розподіл нагород зі спортивних єдиноборств у програмах Irop Олімпіад (гендерний аспект) / Палатний А. Л. / Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 15. "Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / Фізична культура і спорт" зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – Випуск 8 (90)17. – с. 48–52.
7. Palatnyy A. Winners and prizewinners of Ukraine in martial arts competitions at the Games of the Olympics (1992-2016 gg.) / Palatnyy A. / Scientific journal of the NPU named after M. Drahomanov. Series № 15. "Scientific and Pedagogical Problems of Physical Culture / Physical Culture and Sport". scientific works / Ed. O. V. Tymoshenko. - K.: View of the NPU named after M.P. Dragomanov, 2017. – Issue 9 (91) 17. – p. 76–82.
8. Palatnyy A. The value of the number of kits of martial arts awards in the Olympics Contemporary / Palatnyy A. // Sports Science of Ukraine. – 2017 – No. 4 (80). – P. 23–32.
9. Palatnyy A. Structure of the distribution of awards in sports martial arts in the programs of the Olympic Games / Palatnyy A. // Bulletin of the Precarpathian University. Series: Physical Culture. 2017. Is. 25-26. Pp. 218-225.
10. Development and formation of martial arts in the programs of the Games of the Contemporary Olympiad / Ye. Pristupa, Y. Briskin, A. Palatnyy, M. Pityn // Physical activity, health and sports. 2017. – No. 1 (27). – С. 3–19.
11. Sitnikova N.S. System approach of the state to improvement of the Olympic movement of Ukraine at the present stage // Scientific production. State and Regions Magazine. Series: "Public Administration". – Zaporozhye, 2012. – No. 1 (37). – S. 49–53.
12. Strategic management of the sphere of physical culture and sport in Ukraine / I. I. Prikhodko, V. I. Mudrik, O. V. Gorbenkotsya others // Slobozhansky Scientific and Sport Newsletter: [sci.-Theory. Journal]. – Kh.: KDAFK, 2010. – No. 3. – P. 134–138.
13. Shkrebtly Yu.M. Directions of reforming the system of physical culture and sport in Ukraine / Yu.M. Scratches // Actual problems of physical culture and sport: Zb. sciences works. - K. : Scientific World, 2004. – No. 4. – P.5–11.

Панкратов Н.С.

*Национальный Технический университет Украины
«Киевский политехнический институт» имени И. И. Сикорского*

МЕХАНИЗМ ФОРМИРОВАНИЯ ДВИГАТЕЛЬНОГО НАВЫКА В УСЛОВИЯХ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРОЙ

В статье рассматриваются и анализируются различные по сложности двигательные действия, которые будут формировать физическую культуру. Дается педагогическое определение профессионально важным качествам, которые ориентированы на профессиональную физическую культуру; эта культура способствует приобретению навыков, необходимых в данной профессии а также способствует автоматизации профессиональных движений.

Ключевые слова: трудовая деятельность, двигательные действия, профессиональная деятельность, физиологические и психологические основы адаптации, двигательные умения и навыки.

Панкратов М.С. Механізм формування рухових навичок в умовах професійної фізичної культури. У статті розглядаються і аналізуються різні за складністю рухові дії, які будуть формувати фізичну культуру. Даются педагогічне визначення професійно важливих якостей, які орієнтовані на професійну фізичну культуру; ця культура сприяє набуттю навичок, необхідних в даній професії а також сприяє автоматизації професійних рухів.

Ключові слова: трудова діяльність, рухові дії, професійна діяльність, фізіологічні та психологічні основи адаптації, рухові вміння і навички.

Pankratov N Mechanism of formation of motor skills in conditions of professional physical culture. At work activities we deal with the necessity of fast and qualitative mastering various complex moving actions. For this it is required a high level of developing moving capabilities among them the ability for mastering complex coordinative movements has the primary meaning. At some cases a fulfillment of work actions is complicated because of various restrictions. These are dangerous conditions of professional activities; harmful factors of production as well as certain nuances of structure professional actions themselves. At this conditions it is necessary the search of means on which abovenamed restrictions would not be spread; at the same time these means have to give neccessive training effect.

Developing professionally oriented physical culture is connected with learning physiological and psychological bases of a human's adaptation to work kinds of moving activeness. Learning is neccessary for understanding processes which are important for developing work skills as specifical reflex systems – the work dynamic stereotypes; forming ones is the favorable factor for fast adaptation to all requirement of profession; it lighten attaining skills which are neccessive at given profession; it promotes